

Newsletter

IOM Medzinárodnej organizácie pre migráciu v Slovenskej republike

Číslo 4/2012 – október 2012

Vážení spolupracovníci,

IOM Bratislava uskutočnila v júli až októbri 2012 v oblasti integrácie cudzincov, vzdelávania a zvyšovania povedomia o problematike migrácie, boja proti obchodovaniu s ľuďmi, výskumu násilia páchaného na cudzincoch v SR a ďalších oblastiach rôzne aktivity a podujatia, o ktorých sa dočítate v tomto newsletteri. Novinkou tohto čísla sú príbehy klientov IOM – o pomoci pri dobrovoľnom návrate do Vietnamu a opätovnej integrácii v domovskej krajine a o životnom príbehu utečenkynje presídlenej z utečeneckého tábora v Jemene, ktorej Slovensko poskytlo dočasné útočisko.

Podrobnejšie informácie o jednotlivých programoch IOM Bratislava a kontakty na jednotlivé oddelenia organizácie nájdete na webovej stránke www.iom.sk.

P R I P R A V U J E M E

Zažite neopakovateľný nedeľný obed!

Máte chuť získať zaujímavú skúsenosť, spoznať iné kultúry a zaujímavých ľudí? IOM Bratislava pripravuje 20 stretnutí slovenských rodín a rodín cudzincov, ktoré sa stretnú na spoločnom obede v nedeľu 18. novembra 2012 o 13.00 hod. Na každom stretnutí sa zúčastní jedna slovenská rodina a jedna rodina cudzincov. Do stretnutí sa môžu zapojiť slovenské rodiny a rodiny cudzin-

cov, ktorí sú občanmi niektorej z tretích krajín a majú legálny pobyt na Slovensku. Stretnutia sa môže zúčastniť minimálne dvojica (manžel s manželkou, manželka a dieťa/deti, starí rodičia, partner a partnerka – nie jednotlivci). Chcete sa zapojiť? Viac informácií a prihlášku na stretnutia rodín nájdete na webovej stránke www.iom.sk.

Konferencia o imigrácii zahraničných študentov

IOM Bratislava ako koordinátor Národného kontaktného bodu Európskej migračnej siete (EMN) v SR organizuje 4. decembra 2012 v Bratislave konferenciu o imigrácii zahraničných študentov z tretích krajín. Téma konferencie bola zvolená podľa zamerania hlavnej tohtoročnej štúdie EMN s názvom *Imigrácia zahraničných študentov do SR*. Bližšie informácie o konferencii a aktivitách EMN nájdete na webovej stránke www.emn.sk a www.iom.sk.

renciu o imigrácii zahraničných študentov z tretích krajín. Téma konferencie bola zvolená podľa zamerania hlavnej tohtoročnej štúdie EMN s názvom *Imigrácia zahraničných študentov do SR*. Bližšie informácie o konferencii a aktivitách EMN nájdete na webovej stránke www.emn.sk a www.iom.sk.

U S K U T O Č N I L I S M E

Služby One Stop Shop využili cudzinci z viac ako siedmich krajín

Migračné informačné centrum IOM (MIC) organizovalo 2. augusta 2012 v Bratislave a 27. septembra 2012 v Košiciach tzv. One Stop Shop – dni špecializovaného poradenstva. Cudzincovi boli k dispozícii pracovníci oddelenia cudzineckej polície, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a zdravotnej poisťovne poskytujúcej verejné a komerčné zdravotné poistenie pre cudzincov a konzultanti MIC. Obe pilotné akcie sa stretli s pozitívnym ohlasom, komplexné poradenstvo od zástupcov viacerých inštitúcií využilo dvadsať cudzincov z Egypta, Indie, Kolumbie, Nikaraguy, Sýrie, USA a ďalších krajín, ktorí žijú na Slovensku.

Cieľom One Stop Shop dní je pod jednou strechou poskytnúť cudzincom z krajín mimo Európskej únie komplexné bezplatné poradenstvo týkajúce sa napríklad pobytu, práce, podnikania, poistenia či iných aspektov života na Slovensku. MIC plánuje v tomto roku zorganizovať ďalšie takéto poradenské dni v Bratislave aj v Košiciach. Okrem konzultantov MIC a zástupcov spomínaných inštitúcií by sa na nich mali zúčastniť aj pracovníci sociálnej poisťovne, matriky a živnostenského úradu.

Viac informácií o pripravovaných aktivitách nájdete na webovej stránke www.mic.iom.sk.

Projekt MIC je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín. Solidarita pri riadení migračných tokov.

Odborníci o globálnej a lokálnej migrácii na seminári EMN

Pätnásť slovenských a zahraničných odborníkov a 37 pracovníkov štátnej a verejnej správy, akademickej obce a mimovládnych organizácií zo Slovenska sa zúčastnilo na letnom vzdelávacom seminári *Migrácia globálne a lokálne*, ktorý v dňoch 20. – 23. augusta 2012 v Bratislave zorganizovala IOM Bratislava ako koordinátor Národného kontaktného bodu Európskej migračnej siete (EMN) v Slovenskej republike.

Pozvanie na seminár prijali odborníci z Bratislavy, Prahy, Oxfordu, Brightonu, Bruselu a Ženevy, ktorí predstavili rôzne aspekty migrácie: migráciu ako globálny fenomén, migračnú politiku Slovenskej republiky v celosvetovom a európskom kontexte, pracovnú migráciu vo svete a schopnosť Slovenskej republiky reagovať na potreby trhu práce prostredníctvom migrácie, migráciu a rozvoj, nútenú a nelegálnu migráciu. Súčasťou seminára boli aj dva večerné programy – [diskusia o integrácii migrantov](#) *Aj my sme tu doma?* s premietaním filmu [Rodina odvedle](#) a predstavenie problematiky obchodovania s ľuďmi s premietaním filmu [0800 800 818](#).

Seminár ponúkol príležitosť na nadviazanie nových kontaktov na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni, diskusiu a rozvoj iniciatív, z ktorých bude možné čerpať v budúcnosti pri budovaní odborných kapacít a pri práci v oblasti migrácie.

Nadobudnuté poznatky a kontakty budú môcť účastníci využiť pri tvorbe politík, strategických materiálov, zákonov, stanovísk, odborných dokumentov a akademických prác týkajúcich sa migrácie, pri implementácii migračných politík v praxi alebo pri praktickej práci s migrantmi.

Celý článok o vzdelávacom seminári EMN a ďalšie informácie (fotogaléria, program, materiály k semináru a prezentácie prednášajúcich) sú zverejnené na webovej stránke www.emn.sk.

EMN bola založená Rozhodnutím Rady 2008/381/ES a je financovaná Európskou úniou. Aktivity EMN v SR sú spolufinancované Ministerstvom vnútra SR. Viac informácií o EMN sa dočítate na www.emn.sk a www.emn.europa.eu.

Prípravné programy a kurzy pre lepšiu integráciu cudzincov

Čo potrebujú cudzinci vedieť, aby mohli začať život v novej krajine a úspešne sa integrovať do spoločnosti? Svoje skúsenosti a odporúčania z praxe v poskytovaní sociálnej a kultúrnej orientácie predstavili na medzinárodnej odbornej konferencii *Sociálna a kultúrna orientácia pre cudzincov z tretích krajín* dňa 19. septembra 2012 v Bratislave odborníci z Českej republiky, Rakúska, Švédska a Úradu IOM v Ženeve, Prahe a Bratislave.

Odborník zo Švédska predstavil e-learningovú formu vzdelávania migrantov s využitím virtuálnej triedy a zástupca českých *Centier na podporu integrácie cudzincov* skúsenosti s kurzmi sociálnej a kultúrnej orientácie, ktoré spolu so sociálnym a právnym poradenstvom a kurzmi českého jazyka poskytujú takéto

centrá v rôznych mestách Českej republiky. Expertka z Viedne predstavila model *StartWien*, ktorý poskytuje príslušníkom tretích krajín po príchode do Rakúska vstupné poradenstvo – rady na prvých pár týždňov a mesiacov ich pobytu vo Viedni a služby prispôsobené individuálnym potrebám cudzincov. Súčasťou StartWien je aj študijný preukaz, jazykové poukážky na kurzy nemčiny a informačné moduly, ktoré pomáhajú cudzincom lepšie spoznať rôzne oblasti života v Rakúsku a vo Viedni.

Na záver IOM Bratislava predstavila účastníkom – zástupcom štátnych a vzdelávacích inštitúcií, mimovládnych organizácií pracujúcich s cudzincami a zástupcom komunít migrantov – súhrn odporúčaní na prípravu jednotnej metodiky, osnov a obsahu prípravných programov a kurzov sociálnej a kultúrnej orientácie pre cudzincov v SR.

Zborník z konferencie aj s odporúčaniami pre SR bude dostupný na webovej stránke www.mic.iom.sk.

Konferencia sa uskutočnila v rámci projektu *Poskytovanie sociálnej a kultúrnej orientácie pre migrantov – Výmena skúseností so zahraničnými odborníkmi z členských štátov EÚ, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín. Solidarita pri riadení migračných tokov.*

V S K R A T K E

IOM školila o obchodovaní s ľuďmi

Od marca do októbra 2012 IOM Bratislava zrealizovala 10 školení o identifikácii obetí obchodovania s ľuďmi a prevencii obchodovania s ľuďmi a šesť školení o nútenej práci. Každého zo školení sa zúčastnilo v priemere 25 ľudí z rôznych inštitúcií a organizácií: príslušníci policajného zboru, zamestnanci inšpektorátov práce a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, terénni sociálni pracovníci a zamestnanci detských domovov. Súčasťou školiacich aktivít IOM je aj príprava konzulov a pracovníkov MZV SR na súčinnosť orgánov SR pri pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi. V máji bolo takto vyškolených 22 konzulárnych pracovníkov. Ďalšie školenie je naplánované na november 2012.

Orientálne tance na Festivale Devín

Zástupkyňa ruskej komunity na Slovensku vystúpila s predstavením orientálnych tancov na deviatom ročníku *Festivalu historického šermu, hudby, tanca a remesiel*, ktorý sa konal 25. – 26. augusta 2012 na Hrade Devín. Vystúpenie sa uskutočnilo v rámci informačných stretnutí Migračného informačného centra IOM, ktorými zástupcovia komunít migrantov predstavujú verejnosti kultúru svojej krajiny a organizujú podujatia pre vzájomné spoznávanie sa komunít a majoritnej spoločnosti.

IOM na medzinárodných konferenciách

Koncom augusta 2012 členovia [výskumného tímu](#) IOM Bratislava vystúpili v Hamburgu na konferencii *Down to Earth: Identities, Bodies and Spatial Scales* s príspevkom *Migration to Slovakia, Violence and Gender*, ktorým predstavili výskum IOM o skúsenostiach cudzincov na Slovensku s násilím a zneužívaním. Okrem toho sa na Amsterdamskej univerzite v Holandsku zúčastnili na konferencii výskumnej siete IMISCOE s názvom *Mobility as the new paradigmatic perspective in the social sciences?*, aby získané informácie využili v ďalšej práci na výskume.

Pracovné stretnutia Európskej migračnej siete

Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete (EMN) v SR uskutočnil v dňoch 3. a 4. septembra 2012 v Piešťanoch [stretnutie zástupcov štátnych inštitúcií a mimovládnych organizácií](#), zamerané na spoluprácu medzi jednotlivými subjektmi v oblasti migrácie a azylu. Na stretnutí boli tiež predstavené aktivity a výstupy EMN a spôsob ich využitia v práci v týchto oblastiach.

Ďalšie dve stretnutia uskutočnila EMN formou [pracovných raňajok](#). Prvé sa uskutočnili v Bratislave a boli venované pripravovanej štúdii *Mobilita štátnych príslušníkov tretích krajín v EÚ z perspektívy SR*. Na druhých boli pracovníkom médií v Košiciach predstavené aktivity a výstupy EMN a možnosti ich využitia pri spracovaní tém o migrácii a azyle v médiách.

IOM a migranti na festivale Rozmanitosť

Myšlienkou festivalu Rozmanitosť, ktorý sa uskutočnil od 7. do 14. októbra 2012 ako súčasť programu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013, bolo spojiť Košičanov a menšiny žijúce v Košiciach a dať im všetkým možnosť navzájom spoznávať rôzne kultúry. Partnerom festivalu bola IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu, ktorá sa v spolupráci so zástupcami komunit migrantov aktívne zapájala do príprav a programu tohto podujatia a mediálnej kampane festivalu.

PRÍBEHY KLIENTOV IOM

Podpora nového začiatku vo Vietname

Pani Le Thi Binh z Vietnamu prišla na Slovensko legálne, aby navštívila svojho syna. Keď jej skončila platnosť víz, žila tu ešte štyri roky nelegálne. Na návrat domov jej chýbali platné doklady a peniaze. Požiadala preto o pomoc IOM Bratislava, ktorá ju zaregistrovala do programu asistovaných dobrovoľných návratov a reintegrácií (AVRR) a pomohla pri návrate späť do Vietnamu.

Krátko po návrate sa pani Binh rozhodla využiť aj ponúknutú reintegračnú pomoc, vďaka ktorej rozšírila rodinnú farmu na chov ošípaných a rýb. IOM Bratislava v spolupráci s IOM Hanoi zakúpila zvieratá a materiál potrebný na stavbu prístrešku pre ošípané, ktorý chráni zvieratá pred nepriaznivým počasím a znižuje riziko ich nákazy rôznymi chorobami. V budúcnosti plánuje pani Binh farmu ďalej rozširovať, aby zabezpečila dlhodobý zdroj príjmov pre celú rodinu.

Viac o reintegračnej pomoci migrantom, ktorí sa vracajú domov s pomocou IOM v rámci programu AVRR, sa dočítate na webovej stránke www.avr.iom.sk.

Program asistovaných dobrovoľných návratov a reintegrácií spolufinancuje Európska únia z Európskeho fondu pre návrat a MV SR. Solidarita pri riadení migračných tokov.

Zahra čaká na svoj sen

Šesť mesiacov strávi na Slovensku skupina 50 utečencov z Jemenu, ktorí pristáli 19. júla 2012 na košickom letisku. Slovenská republika im poskytla na svojom území dočasné útočisko, utečenci budú ubytovaní v Evakuačnom tranzitnom centre azylového zariadenia Ministerstva vnútra SR v Humennom a postupne presídlení do Spojených štátov amerických. Medzi skupinkou, ktorá pol roka svojho života strávi na Slovensku, je aj Zahra.

Zahra sa narodila v Eritrei, kde do roku 1993 pracovala v štátnej správe. Je vidieť, že Zahra je vzdelaná a plynulou angličtinou sa rozhovorie o svojom osude: „V roku 1993 nastali v Eritrei veľké problémy a mne neostávalo nič iné, ako svoju krajinu opustiť.“ Nasledovala teda osud tisícov iných utečencov a na člnu sa dostala do Jemenu. Zahra je kresťanka a pre svoju vieru, odlišnú od väčšinovej moslimskej, zažívala v Jemene nemalé problémy. Dlhé roky žila v hlavnom meste Sanaa v prenajatom malom domčeku „veľkosti psej budy“, spomína Zahra s trpkým úsme-

Číslo 4/2012 – október 2012

vom na tvári. Občas si privyrábala drobnými prácami, nikdy však nemala prácu na dlhšie ako 2 – 3 mesiace, a tak žila v permanentnej neistote. Presídlenie do Spojených štátov amerických je aj pre ňu šanca na nový život. Záchytný tábor v Humennom je medzizástavkou na tejto ceste. „Som šťastná, že som tu, je tu pokoj, na uliciach nevybuchujú bomby, konečne necítim žiadny strach.“ V tábore sa učí pracovať na počítači, po príchode do Spojených štátov sa chce zlepšiť v angličtine a nájsť si slušnú prácu. „Jazyk a práca, to je poradie, akým to chodí v Amerike,“ vysvetľuje Zahra s pokojným úsmevom a odhodlaným výrazom.

Slovenská republika poskytla utečencom na svojom území dočasné útočisko po dobu 6 mesiacov na základe trojstrannej dohody medzi vládou SR, Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) a IOM z 21. júna 2012. IOM v tomto programe zodpovedá za prepravu z utečeneckého tábora na Slovensko a zo Slovenska do krajiny presídlenia, za realizáciu bezpečnostných pohovorov, zdravotných prehliadok a kurzu kultúrnej orientácie ako prípravy na život v novej krajine. Po úspešnom zvládnutí príprav v Humennom čaká utečencov nový začiatok v Spojených štátoch amerických.

(Mená osôb boli pre ich ochranu pozmenené).

Aktivity IOM v projekte sú financované vládou Spojených štátov amerických prostredníctvom programu USRAP – United States Refugee Admission Programme.

PONÚKAME

Kurzy socio-kultúrnej orientácie pre cudzincov

Ste cudzinec, žijete na Slovensku a chcete získať praktické informácie o histórii, tradíciách, zvykoch a kultúre Slovenska? Alebo sa potrebujete zorientovať na úradoch, v školskom, zdravotnom alebo sociálnom systéme? Migračné informačné centrum IOM vám ponúka možnosť navštevovať bezplatný kurz socio-kultúrnej orientácie.

Kurz interaktívnou formou poskytuje cudzincom informácie, ktoré im pomôžu orientovať sa v dôležitých oblastiach života na Slovensku. Témy sa prispôbujú potrebám a záujmu účastníkov aj v priebehu kurzu. Z ich iniciatívy bola do kurzu zaradená napr. téma Mesto Bratislava/Košice, počas ktorej si účastníci prehliadli jednotlivé pamiatky mesta.

Bezplatný kurz sa koná raz do mesiaca v priestoroch Migračného informačného centra IOM v Bratislave a v Košiciach. Je určený pre cudzincov – štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú legálny pobyt na Slovensku. Záujemcovia ho môžu navštevovať bez predchádzajúcej registrácie.

Viac informácií o najbližšom kurze socio-kultúrnej orientácie nájdete na webovej stránke www.mic.iom.sk.

Projekt MIC je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín. Solidarita pri riadení migračných tokov.

I O M V M É D I Á C H

Výber správ o aktivitách IOM Bratislava, ktoré boli publikované v slovenských médiách od júla do septembra 2012:

Hľadáte brigádu? Nenaľte novodobým otrokárom

Plus 7 dní, 8. 7. 2012

<http://www.pluska.sk/plus-7-dni/z-domova/hladate-brigadu-nenalette-novodobym-otrokárom.html>

Komisia hodnotí Európsku migračnú sieť pozitívne

EurActiv.sk, 1. 8. 2012

<http://www.euractiv.sk/obrana-a-bezpecnost/clanok/ek-hodnoti-europsku-migracnu-siet-pozitivne-019751>

SOCIÁLNE: IOM zorganizovalo pre cudzincov poradenský deň TASR, 2. 8. 2012

<http://www.hlavnespravy.sk/socialne-iom-zorganizovalo-pre-cudzincov-poradensky-den/18901/>

Štátny tajomník diskutoval o migrácii v Európe

SITA, 23. 8. 2012

[http://www.piestanskydenik.sk/sita-detail/?tx_kiossita_pi1\[detail\]=112954](http://www.piestanskydenik.sk/sita-detail/?tx_kiossita_pi1[detail]=112954)

Webová stránka IOM pomáha migrantom vrátiť sa domov

Medialne.sk, 27. 8. 2012

<http://medialne.etrend.sk/internet-tlacove-spravy/webova-stranka-iom-pomaha-migrantom-vratit-sa-domov.html>

Slovaks, at risk of slavery'

The Slovak Spectator, 10. 9. 2012

http://spectator.sme.sk/articles/view/47509/2/slovaks_at_risk_of_slavery.html